

TELEGRAFUL ROMÂNULUI

Nr. 64. ANUL XIV.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expediția foiei pe afară la c. r. poste, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețului prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru o două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a trei repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, în 14/26 Augustu 1866.

Escelenti'a Sea Prea Sântitulu Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a va plecă astadi la Alb'a-Iul'ă, spre a presiedé la Adunarea generală a Asociațiunei tranne pentru literatură și cultură a poporulu romanu.

Evenimente politice.

Săbiu în 13 Augustu.

Korunk are o depesă privată telegrafică datată din Pest'a dela 21 Augustu n. în carea se dăce că denumirea ministeriului unghurescu se aștepta în totă oră. După cum se sună, de ministrii sunt desemnați exclusiv magnati conservativi. De programu s'aru fi primitu operatulu lui Deak despre afacerile comune.

Coresp. pestanu dela H. Ztg. scrie în 21 Aug. că scrierile în privinți'a ministeriului capată o formă totu mai consistentă. Corespundentele dăce mai departe, că cont. Juliu Andrassy nu ia fostu pututu succede, dăra staruintieloru indoite aloru Georgiu Apponyi și Aloisiu Károlyi (fostu repres. séu legatu alu Austriei la curtea din Berlinu) să le fie succesu a castigá pre cont. Mauritiu Eszterházy pentru sistemulu ministerialu unghurescu. — Ministeriulu dăra pôte să urmeze câtu mai curendu și membrii lui voru fi exclusiv magnati conservativi.

Și în privinți'a programei consună corespundinți'a de minune cu depesă lui Korunk.

Naploistii, contnu cor., se vede din unu articulu de duminică, că suntu foarte nemulțamiti cu mesur'a acést'a pe jumătate, adică cu unu ministeriu, carele să nu aiba majoritatea în dieta; alții însă se bucură și de acést'a, vedindu că se pune odată principiulu în lucrare. Cesti din urma dăce că va fi numai o cestiune de tempu ajungerea la ministeriulu parlamentariu.

Unu punctu interesantu se dăce că aru fi în program'a ministeriului celui ce are să fie, și adică strictissim'a remanere pre lângă dreptulu istoricu alu natiuniloru pre teritoriulu santulu Stefanu; cu deosebita grigă înse va fi către drepturile natiunei s'asesci și acést'a cu scopu de a înfrinși și a reduce la marginile firesci (?), orecare aspirațiunila suffrage universel, ori la număruludupă capete, atâtu pe pamentulu unghurescu (adecă în comitate) câtu și pe celu s'asescu (în scaune). —

Diuaristic'a vienesă este foarte alarmată de unu dțuariu ruténu „Slow“, carele să fie dechiaratu, că rutenii suntu rusi și că numirea ruténu e numire falsă. Dechiaratiunea acést'a și inclinarea ruteniloru către biseric'a resariténa și de alta parte impregiurarea, că togm'a acum vorbescu și foile rusesci în întielesulu acést'a, dau ansă la conjecturi foarte multe. „Debatte“ și „Presse“ și altele ceru să se ia măsuri, că să nu créscă cornele ruteniloru prea mari, pentru că potu deveni periculosi imperiului. —

Cu privire la pregătirile păceri constatâmu că mergu înainte. Bavari'a încă a făcutu în 23 Aug. pace cu Prussi'a. Bavari'a va plăti 25 milioane spese de resbelu și va cede ce-va și din teritoriulu în favórea Coburgului.

Negotiârile de pace cu Itali'a spune „N. Fr. Bl.“ acum, că se voru face la Parisu și adăuce încă, că sub personal'a mijlocire a imperatului (franc.). Greutatea cea mai mare este și acum încă aflarea unei forme, cum să se pótă trece preste cederea făcută Franciei din partea Austriei. În privinți'a detoriei cere Itali'a să nu se pórda din vedere tratatulu de Zürich. După acél'a aru remanea două a cincea parte din datoriele pentru Veneti'a pe Austri'a. Cabinetulu din Florenti'a însă se îmbia a luá asuprași și cele două a cincea parte și Napoleonu afla propunerea acést'a de acceptabilă. Pentru fortărețiele patrulaterali vrea Itali'a să plătescă totu materiulu resbelicu, a cărui strapurtare aru fi prea scumpă.

În 21 Aug. s'a statoritu la conferințele de pace în Pragă, că după subscrierea tratatului de pace să desierțeze trupele prusiane teritoriulu austriacu, celu multu în restempu de două dieci de zile.

Regele Prusiei face cunoscutu cameriloru prin unu mesagiu regescu, că este necesitate că regatulu hanoveranu, principatulu electoralu

Hessen, ducatul Nassau și cetatea liberă Frankfurt să se incorporeze la Prussi'a. Motivulu este tinerea cea ostilă a acestoru țeri în tempulu resbeluii din urma. Totu deodată se asterne reprezentantiloru țierei și unu proiectu de lege în privinți'a acést'a.

Se mai vorbesce și de incorporarea cetăților hanseate: Hamburg, Bremen și Lübeck; de Reus, Lippe, Waldeck și Schwarzburg.

Din Parisu aducă dțuarele sciri despre miscarea emigratiunei polone de acolo. Aceea se dăce că e foarte activă.

Din Turci'a sosesc sciri seriose. Nemulțamirea să marginească până la erumperea unei resculări. În insul'a Cret'a aru fi erumpu revoluțiunea și pôte au cursu și sânge până acum'a.

Din Greci'a se spune că natiunea greacă precurge cu mare ateniune tóte miscările din Turci'a. — Biserica din Ioni'a se au împreunatu cu cea din Elad'a prin conlucrarea sinodului, și Patriarculu au recunoscutu acést'a împreunare.

Domnitoriulu Romaniei calatoresce prin țiera. Impresiunea ce o face purtarea lui dă speranție de mai bine pe viitoriu; celu puțin asiá ne informâmu din tóte părțile.

Asociațiunea.

(Urmare și capetu.)

Lucru și comicu și tristu, dar și adevratu, că abstragendu dela unele scrieri în caus'a ortografiei și dela unele disertatiuni tinute cu ocaziunea adunâriloru generalu, dela înființarea Asociațiunei noastre, relativu, „Umoristulu“ s'a ocupatu mai multu de afaceri de a le Asociațiunei. (Uniculu faptu marețiu cu ocaziunea dela Brasiovu ne temem să nu cum-va să vina a se numără numai între momentele cele directive cari dăca remanu singuratece se pierdu togmăi că și o picatura singură în unu oceanu.) Nenoroțirea acéstui'a numai, că elu se punea numai și numai în spatele comitetulu Asociațiunei în cestiuni din care cei ce scrieau documentau o prea puțină precumpanire a activității acéstui comitetu. După parerea acestoru d. umoristici, comitetulu trebuia să ne facă și literatură în totu ramii, să edea adică opuri științifice, să recruteze de unde-va unu redactoru pentru o foie a Societății și pôte și abonanti s. a. Dăra nici Dloru nici alții din sutele de membri nu au pasitu cu vre-unu operatu séu cu vre-o propunere practică pentru realizarea unoru puncte din cele citate în rendulu trecutulu, séu cu altele de felulu acést'a; nici Dloru nici alții nu au imbulditu nici pre comitetu, nice dțuarele noastre cu lucrări, din care să se véda o neapărata lipsă de aparerea unei foi proprie a Societății. La noi se vede că se implinesce proverbiulu, că suntemu toti domni, buni de a dá ordini, și de sacu prin urmare nu are cine să țină.

Dțuarele noastre, și pecātu ne aducem aminte cu deosebire Telegrafulu Românulu, au luat ce e dreptu în vre-o două renduri dela înființarea Asociațiunei cestiuni de felulu acést'a înainte. Au apelatu la ateniunea Asociat. cu deosebire în afacerile meseriasiloru nostri, decâtu asiá de puțin interesu s'a aratatu în urm'a apeluriloru, încātu totulu au remasu „glasu resunatu în pustia“. Membri în afară se paru a-si aduce aminte de Asociațiune (nu toti) mai numai candu se facu Adunările generale, cari, lucru prea firescu, nu potu durá decâtu multu trei zile.

Să nu trecem cu vederea, cum amu mai dțsu, și impregiurarea, că în anii din urma au cuprinsu ateniunea multor'a decursulu evenimenteloru politice, încātu nu au pututu să se intereseze mai tare de afaceri ce aru cadé în sfer'a activității Asociațiunei. Insa suntemu noi și astadi asiá de puțin, încātu să nu mai avem ochi și urechi și pentru lipsele ceste de tóte dțlele? Séu au ajunsu tóte la perfectiunea, de unde să nu se mai pótă face nimic'a? Nice un'a nice alt'a. Și dăca avem cui să ascriem neinteresarea acést'a, apoi acést'a în cea mai mare parte avem de o ascrie comodității noastre, comodității, carea se pare a așteptá să ne vina tóte dea gați fără de a pune umerulu la ce-va.

Să nu ne sfimă a reveni chiaru și asupra Comitetulu și pentru că să nu apărăm critici fără de socotéla să observâmu că protocoalele ședințelor comitetulu potu servi de criterii pentru

activitatea lui in genere si pentru a membrilor in specie. Si facendu meritat'a deosebire intre acei membri, cari prin pozitinea loru oficiosa nu au pututu participá de dreptulu la tóte siedintiele, vomu aflá totusi si de acei'a, carii nici prin oficiu nici prin alte ocupaciuni n'au pututu fi absolutu impededati, ba de acei ce candu e treb'a la vorba, suntu cei mai inflacarati nationalisti, dara a câroru nume de ani nu li le mai vedemu figurandu, celu putinu in protócolele siedintieloru de comitete. Cu tóte aceste casuri speciale, Comitetul ca atare, nu au statu pre locu. Elu sub privighiarea conducatoriloru sei si prin energi'a membriloru au inaintatu buna starea Asoc. in unu modu destulu de imbucuratoriu.

Ce facu membrii ceilalti? Avemu unu numeru frumosu de inteligenti, respanditi prin poporu in tóta tíer'a, parte oficiali, parte si professori, economi, negutiatori, industriasi chiaru, apoi notari, mai luminati (?) decâtu dascalii si preotii, celu putinu asiá se dice; au luatv vre-o initiativa in intielesulu statuteloru si concludeloru Asociatiunei, cá sa ajute ce-va la lipsele poporului? Sa nu fimu nedrepti. Amu intielesu din audite si spuse, ca in districtulu Fagarasiului erau sa se puna in lucrare asiá numitele valasii, firesce si aceste fára de vre-unu nescu cu lucrárele Asociatiunei. Asemenea ni se spunea din Scaunulu Mercurei. Nu scimu ce si cátu s'a facutu, dar trebuie cu multamire sa memorámu impregiurarea acest'a, cáci celu putinu ide'a e in óresi care afinitate cu lucrárele Asociatiunei si déca nu va fi succesu, apoi de siguru nu din alta vina, decâtu din aceea, ca nu voru fi fostu spriginiti in initiatorii in punerea in lucrare si póte unde se aru fi recerutu in indreptarea normeloru, dupa care aru fi a se pune asiá ce-va in lucrare.

Ne dóre anim'a dara trebuie sa o spunemu curatu si pre fatia, ca Asociatiunea nu e sub influinti'a autonomiei bisericeloru, este independinta de confessiunalitati, este afacerea comuna a intregii inteligentie, nationali — si asiá aci nu ne vomu puté escusá cu nimic'a, nu vomu putea aruncá vin'a pre unii séu pre altii, ci déca nu mergemu inainte vomu trebui sa o purtámu cu totii pre consciinti'a nóstra.

Amu avea cuventu de a intrá si mai afundu in cauzele care ne suntu impededátore, dara ne retinemu, pentrucá nu si nevrendu sa lovimu in susceptibilitatea cui-va.

Sa luámu asiá dara sarcin'a toti pre umerii nostri, chiaru si neplacuta fiindu. Sa depunemu tóte aplecárele de sgadarí si de a inventá numai la cáte nascocituri unii asupr'a altor'a, dupa cum se vede a fi inruptu in noi ból'a acést'a in tempulu din urma, si sa nu cautámu toti de a trece numai de autoritati mari, spre a ne castigá o falsa popularitate. Aceste tóte ne voru de spárti unii de cátra altii si atunci apoi chiaru si institutul nostru de „Asociatiune“ va fi numai o satira in gurile si scrierile nóstre.

Spre incungiurarea acestei impregiurári din urma va fi de ajunsu, cá bater titulatur'a ce o pórtá Asociatiunea nóstra „pentru literatur'a si cultur'a poporului románu“ sa o avemu pururea dinaintea ochiloru si sa cautámu ca cea din urma parte sa devina unu cultu pentru fia care románu inteliginte, cáci de amu dobandi tóta lumea literaturii si nu vomu putea láti, séu nici atát'a, nu vomu putea sprigini látreá culturii in poporu, nimic'a vomu fi.

Poporulu este bazea pre care se intemeiéza societatea, din elu ese cetátenimea si celelalte clase ale societáti. Bazea cea buna sustine edificiulu intregu. Acést'a dara sa ne fia grigi'a cea d'antáiu. Firesce, cá Asociatiune aru trebui sa ne marcámu bine marginile activitáti. Sa ne fia chiara problem'a inaintea ochiloru, cá sa scimu unde avemu intrég'a actiune si unde avemu de a lucra in contielegere cu autoritáti civile si bisericesci.

Dupa a nóstra parere celu mai grabnicu ajutoriu l'amu putea dá si totu odata cea mai d'antáiu datoriu ne-amu implini atunci, candu ne-amu tiermuri privirea mai intáiu la ocupatiunile poporului nostru. Candu amu cautá, cá o parte din trensulu se ocupa cu agricultur'a, alta cu economi'a de vite. Candu mai departe amu cautá sa se afle mijlóce mai corespunditóre recerintieloru de astadi pentru cultivarea amanduriloru ramiloru acestor'a si candu amu cautá cá bratieloru prisositóre sa li se dea alte ocupatiuni. Acést'a in sa so faca de asiá, incátu sa se simta si de poporu, ba sa concurga si elu cu statulu din esperintiele sele, cáci altmintrea iara lucrámu in ventu.

Spatiuulu unui diariu ne impune a ne tiermuri pre lángá atát'a. Credemu in sa si aceste putine, considerate, voru fi de ajunsu pentru impulsulu ce-lu dorimu, sperámu in fine ca ce este de suplinitu se va suplini, de considerárele si consultárele mai multor'a.

Candu se voru delaturá pedecile si implini dorintiele nóstre exprimate aci, atunci vomu creá si interesanti mai multi de afacerile Asociatiunei, voru incepe ei insii a cere a li se dá a mána o fóia séu o carte sa cetésca, sa invetie, se voru immulti cei ce si-aru descoperi párerile in publicu si déca foile ce le avemu, nu aru fi de ajunsu atunci sa se creeze o fóia nóua. (Se intielege de sine, ca crescendu capitalulu la o marime mai mare. De

24 mii sa nu ne spáriemu, ca pentru o intreprindere asiá mare cum si o au luatv inainte Asociatiunea, trebuie bani si capitalulu e cu multu mai putinu, decâtu sa se póta in momentu estinde la spese mari). Atunci vomu putea vedea si folósele in poporu, cáci elu atunci conlucrandu cu noi alaturea va incepe in adeveru a trái. In tipulu acest'a vomu face prob'a déca tresaltarea dela 1848 si déca momentulu dela 1863/4 au fostu o consecintia naturala din puterea nóstra de viétia, séu unu ce adusu de-intemplantare!

Revista diuaristica.

„Patrie“ diariu parisianu se ocupa de Austri'a in unu articulu intitlatu „Austri'a in viitoriu.“ Korunk reproduce in estrasu acelu articulu din care scótemu si noi urmatórele:

In Introdúcere demústra articulu neoportunitatea politicele materiale. Mai departe arata ca regimulu vienezu ocupatu cu politic'a esterna nu s'a ingrigitu de afacerile interne si dice ca e destulu de cunoscutu ca unde a dusu politic'a de inainte de 1848 „divide et impera“. Folosindu-se de contrarietátiile varieloru soiuri ia succesu a-si asigurá paralisarea unor'a prin celelalte si pe candu de o parte se nevoiá cu acést'a trista impartire, de alta parte le-a spoitu intregulu cu spoiala nemtiésca. Asiá precandu de o parte impededá bun'a intielegere intre popóre cautá sa le unésca prin germanisare.

Modulu acest'a in sa nu au pututu produce ce-va statornicu, ci ce-va ce de cate-ori sa facea vre-o schimbare in afara amenintiá cu desolare.

Speréza — articulu — ca regimulu austriacu vedindu ca germanisarea s. c. l. i i facu numai necesuri, va separá deosebitele soiuri in regate deosebite, le va dá autonomi'a si Imperatul le va fi rege.

Dupa scriitoriulu articulu separarea aru trebui facuta asiá: In centru magiarii, la apusu nemtii, la resaritu romanii, la média nópte slavii de média nópte adeca: cechii si moravii, la média-dí slavii de média-dí, cari sa se cuprinda sub numirea generala de serbi.

Proiectulu de lege

pentru regularea nationalitátiloru si limbiloru patriei.

PARTEA I.

Dispusetiuni generali.

§ 1. Intre marginile Ungariei proprie forméza urmatórele popóre, cá párti constitutive esentiale ale patriei totu atáti'a factori ai dreptului publicu, séu nationalitati egalu indreptáti, precum: magiarii, romanii, slovacii, nemtii, serbi si rusinii.

§ 2. Tóte aceste nationalitati si-au representatiunea loru comuna si conlucra coleptivminte in diet'a tieriei, precum si la tóte dicasteriele, autoritáti si tribunalele tieriei, unde suntu ele chimate a participá, prin membri din sinulu seu alesi séu denumiti, si in acést'a colectiva conlucrare a loru se cuprinde si se manifestá comuniunea legelativa si administrativa si unitatea politica a patriei.

§ 3. Membrii fia-cárei din cele sie e nationalitati regnicolare intre sine representa atátu la dieta, cátu si ori unde suntu ei chimate prin alegere séu denumire, — pre propri'a sea nationalitate.

§ 4. Limb'a, portulu si colorile fia-cárei din aceste nationalitati suntu egalu — indreptáti; dar marc'a si insemnele tieriei romanu si mai departe tuturoru comune.

§ 5. Fia-care nationalitate are dreptulu de asemenea spriginire si scutire din partea tuturoru autoritátiloru publice, si de asemenea ajutoriu din mijlócele tieriei.

§ 6. Fia-care nationalitate are dreptulu de a-si redicá totu feliulu de institute de invatiementu si cultura, ear institutele susatóre, séu cari in viitoriu se voru redicá curatu din spesele statulu se dechiara de institute comune ale tieriei, adeca ale tuturoru nationalitátiloru patriei de o potriava.

§ 7. Aceste dispusetiuni au vertutea legiloru fundamentali ale patriei si nu se potu strámutá, decâtu prin consensulu de dóue párti de trei a reprezentantiloru nationalitátiloru patriei.

PARTEA II.

Dispusetiuni speciale.

§ 1. Spre scopulu regulárei si esecutárei egalei indreptáti a nationalitátiloru si limbiloru, comitatele si districtele tieriei se voru arondá asiá, incátu in fia-carele sa devina un'a din cele sie e nationalitati cátu se póte de curatu, séu celu putinu in majoritatea absoluta.

§ 2. In comitatele si districtele ce si dupa acést'a arondare voru fi mestecate, cercurile administrative si cele electorali se voru arondá in asemenea modu.

§ 3. In fia-care comitatu, districtu, municipiu cetatienescu si comunitate orasienésca séu satenésca nationalitatea precumpanitóre séu a majoritáti absolute e nationalitatea publica, si limb'a ei e limb'a oficiosa, adeca limb'a tuturoru autoritátiloru si oficieloru publice.

§ 4. Limb'a minorităților celor-lalte naționalități regnico-lari în ast-feliu de locuri e facultativa pentru toți cei ce se țin de acele minorități și oficiile față cu acele au a-si dá decisiunile în aceea-si limba.

§ 5. În asemenea mod e permisiva limb'a magiara, în toate părțile țerei, chiar și unde nu se afla poporul magiaru — pentru toți membrii națiunii magiare.

§ 6. Toate desbaterile și actele oficioase, chiar și manipula-rea internă în ast-feliu de părți și locuri se fac în limb'a ofici-osa a lor, și totu în această limbă se substernă instanțelor mai înalte.

§ 7. Comunicatiunea cu autoritățile de aceea-si naționalitate se face în limb'a lor oficiosa; cu cele de alta naționalitate, pro-lunga originalulu limbii proprie oficiosa în traducere magiara.

§ 8. Instanțele mai înalte atâtu cele politice; câtu și cele judiciari, se voru organiza asiá, în câtu sa aiba destui membri ca-lificati spre a compune secțiuni séu senate pe séma fia-cărei na-ționalități, atâtu pentru reprezentarea lor acolo, câtu și pentru pertractarea și deciderea cauzelor lor în totu aceea-si limba în cari voru fi ele substernute.

§ 9. Comunele séu părțile ce nu se țin de nici un'a din cele siése naționalități ale țerei potu sa-si aléga ele in-sa-si un'a dintre cele siése limbi oficiali.

§ 10. Conformu acestor dispusetiuni în comitatele, dis-tributele, și municipiele cetățienesci la calificatiunea pentru oficiile publice se recere cunoscinti'a deplina mai întâiu a limbii oficiose, apoi a limbii magiare și minorităților naționali ce se afla acolo.

§ 11. La Universitatea pestana se voru redică catedre pen-tru propunerea dreptului publicu și a tuturor drepturilor private dimpreună cu procedurile în toate limbile naționalităților țerei.

§ 2. Limb'a oficiosa a dietei și a regimului țerei e limb'a magiara, în această limbă decurge de comunu manipulațiunea și se facu desbaterile și legile, în ea se emite testulu originalu alu ordinațiilor și rezoluțiilor mai înalte, dar limbile celor-lalte naționalități ale patriei sunt pentru densele și toți cei ce se țin de ele aci în asemenea mesura facultativa că și limb'a magiara în părțile de jos, adică: aceste naționalități și reprezentanții și toți membrilor se potu folosi liberu și la dieta și înainte regimului de propri'a sea limbă națională și în ori ce cauze a lor deslega-re are sa urmeze totu în aceea-si limba în care sunt substernute; ear legile dietei și ordinațiile regimului, pentru ca ele față cu poporul acelor-a-si naționalități sa aiba putere obligativa trebuie sa li se publice în limb'a lor propria în testu din oficiu tradusu.

(Va urmă.)

Consemnarea ostasilor romani cađiuti, raniti, séu perduti pre campulu dela medianópte.

(Dupa „Albin'a“).

Numele cele publicarâmu pâna acum'a fura toate din lupt'a cea mare dela Custozz'a din 24 Iunie pre teritoriulu italianu. Despre perderile în atacurile avantgardelor luaramu puțină notiția. Incepem acum perderile de pre campulu de medianópte.

Lupt'a dela Trautenau în 24 Iunie 1866.

Dela reg. de inf. duce de Parm'a nrulu 24 din comp. 15. Rane grele primira: A. Goianu, Nicolae Petrascu, Tanasie Pitilacu. — Rane usóre primí: Vas. Smucu. — Din comp. 17. Morti: Nicolae Călinu, Vasile Nosi. — Greu raniti: Petru Trufi, Andrei Gândei, Dimitru Lacusta. — Din comp. 18. Morti: Timofi Căciulu, Alesă Păscu.

Dela reg. de inf. Br. Airoldi nrulu 23.

Morti: Tobi'a M. Bai'a, Coverisianu, Vasile Mihailescu, Antonu Branu, A. Hinteresianu, Ioann Bodo, I. Pasiaca, G. Tréncă, Aloisie Crisianu, Georgiu Costinu, Farago, Suciu, Branu, Gazdacu, S. Tomiciu, Antontonie Perga, Ioann Chisu, Petru Bucuru, Mateiu Ci-bula, S. Hodocu, S. Silagi, Costa Basianu, Vinc. Piriciu, L. Cio-ticiu, Iosifu Uriponoviciu, Liliescu, Olteanu, Torosianu, Sierbanu, Rusală, Chilu, I. Slănescu, G. Calusieriu, At. Puiu, Gligoru Barta, Bander, Pătiu, Cosmanu, Ios. Barceu, Bend'a, Iliesiu, Irvinétiu, I. Vasuti, Milcea, Rosu, Georgiu Gordanu, Petru Iliesiu, Martinu Sterianca, Georgiu Vreescu, I. Marcusianu, Nicolae Dum'a, Paulu Fodorescu.

Raniti: Pucea, Petru Manu, Stef. Ghetii, Colosara, Lazaru Malasi, Bali, F. Balanu, Paulu Clisutia, Georgie Vid'a, Dim. Baicu, Stefanu Burd'a, Ioann Chisu, L. Deacu, Ios. Budia, Michaiu Colompariu, Iosifu Tauli, Nic. Vacusiu, Iosifu Prodanu, I. Obedariu, V. Dobei, Ioann Toderescu, Paulu Feru, Stef. Popu, I. Varg'a, G. Popu, Iosifu Paiciu, Stefanu Dudasiu, Ioane Orvatu, Iac. Orvatu, G. Dudasiu, Martinu Orvatu, E. Sasu, Iliă Cocosiu, Trifonu Su-garu, Gligoru Varadi, Iosimu Petrusca, P. Calinca, Gligorie Pistroi, Georgiu Soboiu, Nicolae Uson, Marcu Ermosi, Costan Telceanu, Anton Palaritia Iosifu Vasiu, Antonie Untariu, Dimitrie Torgovanu, Georgiu Grigia, Bodeniceariu, Ioann Frusina, Iosifu Uli, Nicolae Filipu, Ioann Scurovea, Rusu, Ioann Bogdanu, Lestariu, Bobariu, Sasu, Calvinpele Hadosianu, Petricei, Stefanu Nicolescu, Ioann Te-gelu, Georgie Văcescu, Petru Văgăescu, Iacobu Bed'a, Iosifu Mo-gearu, Stefanu Farago, Mihailescu. (Va urmă.)

Veneția inferioare 20 Augustu 1866.

Prea Onorate Domnule Redactoru! Viu prin acestea știri a te încunoscintiá despre unu actu importante pentru tractulu no-stru venetianu și anume modulu, în carele a decursu serbarea di-lei onomastice a Majestății Sele prea grătosulu nostru Monarchu Francisu Iosifu I:

Vineri ser'a în 17 l. c. s'a iluminatu cancelari'a tractului și cas'a de locuintă a Domnului Jude procesuale Georgiu Mohanu și înainte cancelariiei s'a redieatu stindardulu austriacu și celu trico-loru naționalu; iară Sambăta, carea pentru noi a fostu o di de indoita solemnitate fiindu diu'a serbării Schimbării la față a Dom-nului și Mântuitorului Christosu și diu'a onomastica a Majestății Sele Imperatorului la 8 óre dimineți'a tota inteliginti'a trac-tuala însoțita de Dlu Jude procesuale și urmarita de po-poru numerosu, cu ambele stindarde falfainde a mersu la bi-serica, cei greco-orientali la biseric'a gr. orientala; eară cei gr. cath. la cea gr. catolica, unde apoi s'a începutu servitiulu divin, sub care tempu s'a datu și vre-o câte-va salve. La finea servitiului s'a spusu o cuvântare corespundătoare dilei solemnne. La esirea din bi-serica Domnulu Jude procesuale a înparlătu daruri de bani poporului pentru onomastic'a Majestății Sele, iară pre inteliginti'a a invitat'o la prandiu, unde prin respectivi óspeti s'au radieatu toate pentru vieti'a și sanatatea Majestății Sele Imperatorului și a Majestății Sele Imperatesei și a întregii case Habsburgice, pentru Prea-santității Archiepiscopi și Mitropoli Andrei și Alesandru, pentru Il. Sea D. Cap. supr. Cavaleru de Puscariu, pentru P. on. capi bisericesci ai Distr. Făgărașiu D. Petru Popescu protop. și Dlu Antoneli vicariu și în fine pentru toate autoritățile naționali. De altadata mai multe. I. U.

Principatele române unite.

București 8/20 Augustu

Schimbare în ministeriu. D. Generariu I. Ghic'a, s'a retrasu și s'a numitu în locu-i, onorabilele d. Colonelu Haralambie, fostu locoteninte domnescu.

O epistola particulară ce primimu acum din Constantinopole ne spune că Pórt'a s'aru fi otărítu a recunósce în curendu Domni'a lui Carolu I și ereditatea, ast-feliu precum au otărít'o națiunea.

S'a făcutu cunoscutu aci, la tempu, că Pórt'a erá dispusa de multu la această recunósce, dar că pusese óre cari condițiuni; s'a făcutu cunoscutu asemenea că acele condițiuni, nu erau asiá precum se relatau de inimizii națiunii, și că cu toate aceste, Dom-nulu românilor și guvernulu seu, le-a respinsu îndata, dechia-randu că nu póte primí nici o condițiune, sia câtu de mica, afara din cele cuprinse în tratate și în conformitate cu constituțiunea vo-tata de națiune în 30 Iunie trecut. „Rom.“

Doi dintre ministri (fosti, și acum demissionati. Red. „Tel. Rom.“) au cochetat cu Türr pe la dosulu celorlalti co-legi cu totu așinsulu; ei s'au invoitu a tramite și unu agentu la Klapka. Acelasiu trecut prin Transilvani'a, de unde in-sa tramise știri foarte rele, că adică cu romanii ardeleni nu e de vorbitu, că ei nu vreau se știe nici de o alianță cu magiarii, cari i-au inselat de atâtea ori și i-au tiranitu reu, ca preotii roma-nesci aru stá în soldulu nemțului că și amplotiții, că literatii ro-manilor aru fi ómeni seraci că furlanii și că savoiardii, șervili și marginii la capatiens că și negociatorii din Brasiovu, că secuii aru fi și mai prosti și că fruntasii lor s'aru teme reu de strén-gurile în care cadusera Váradu, Horváth s. a. la 1856 în M. O-siorheiu și St. Georgiu; iară șasii aru fi buní aumai în Dobrogea, pentrucă sa scurga lacurile și baltile și sa semene ordiu. Totusi cei doi ministri candu au vedutu că lucrulu aru fi pregatitu în câtu-va, descoperira planulu lor și la ceilalti. Türr adică, erá de parere, că numai sa se faca invasiunea, pentruca atunci și romanii și secuii aru vorbi cu totulul altfelu, mai alesu deca va fi și Beth-len în mijloculu lor. Atunci se intempla în șiednti'a ministerială o scena frapantă. Ministrulu Lascaru Catargiu că unu credinciosu aparatori alu vechei politice moldavo-romanesce tradiționale, cali-fică conduit'a celor doi ministrii, cari cutesara a tractá cu revo-luțiunea unghurésca în numele guvernului, pre câtu se póte mai aspru, apoi dechiará că elu nu mai póte stá în ministeriu cu ase-meni colegi. Toti ceilalti ministri se alaturara langa Catargiu. Îndata apoi intemplantu acest'a se facu și principelui Carolu cunoscuta. Acest'a înca șesearbi și intarită dicendu, că elu înca nici nu știe deca va potea stá siguru pe tronul și iată că afla tocm'a dintre ministrii lui cari lu compromitu, totu odata dechiará din nou că sa se știa pentru totudeun'a, cumca elu e determinatu a tiné strinsu neutralitatea și bun'a prietenia cu toate puterile vecine.

Eacă adeverat'a cauza a caderei celor doi ministri moldo-romanesce, eacă pentru ce a făcutu și Türr unu fiasco atâtu de ștrălucitu!

Se spune că Türr a trecut din București la Serbi'a, unde a patit'o întocm'a, eară acest'a mai alesu din acea cauza, că ser-bii mai nu cunosc nici unu felu de diversiune între domni'a oto-mana și între cea magiara. „G. Tr.“

Publicarea

banilor incursi la fondulu Asoc. tranne dela siedintia Comitetului Asoc. tinuta in 7 Augustu c. n. a. c. pâna pre tempulu adunârei gen. a Asoc. tranne tinute la Belgradu in 27 Augustu c. n. a. c.

1. Prin D. V. Capitanu si Col. Asoc. in Fagarasiu, Ioanne Codru Dragusianulu s'a tramesu la fondulu Asoc. 60 fl. si anume: a) dela D. c. r. Capitanu Michaelu Poparadu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., b) dela D. Fiscalu distr. Ioanne Romanu tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ si 186⁵/₆ 10 f., c) dela Il. Sea dlu Capitanu supr. Ioanne Cav. de Puscariu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., d) dela D. V. Capitanu Ioann Codru Dragusianulu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f.; e) D. Assessoru distr. Gregoriu Maieru tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., f) D. Notariu distr. Danila de Gremoiu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., g) D. Protopopu Petru Popescu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., h) dela D. Pretore Georgie Fagarasiu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ (restéza pre anii 186²/₃ si 186⁴/₅) 5 f., i) dela D. Asessoru mercantile Georgie Eiseru tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., k) dela D. maiestru de posta in Sierpianiu (Siarcai'a) Nicolau T. Ciurcu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., l) dela D. presiedintie a sedriei distr. in Fagarasiu Georgiu Laszlo, tax'a de m. ord. nou pre an. 186⁵/₆ 5 f. Sum'a 60 fl. v. a.

2). Priu Dlu Colectoru alu Asoc. in Zlatn'a Lazaru Piposiu (sen.) s'a tramesu 10 f. v. a. si anume: a) dela D. parochu in Zlatn'a, Gedeonu Blasianu tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 f., b) dela D. proprietariu in Zlatn'a Georgie Rosc'a tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 fl. Sum'a 10 fl. v. a.

3). D. Secr. I. alu Asoc. Georgiu Baritiu tramete tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ in suma de 5 fl.

4) Prin D. negatiatoriu si Col. Asoc. in Muresiu Osiorheiu Iosefu Fülepp s'a tramesu la fondulu Asoc. cá taxe anuali 55 fl. v. a. si anume: a) dela D. Assessoriu de sedria Constantinu Panciu tax'a pre an. 186⁵/₆ (restéza pre 186⁴/₅) 5 f., b) dela D. Assessoru la Tabl'a regia Nicolau Gaetanu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., c) dela D. Assess. la Tabl'a regia Georgie Romanu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., d) dela D. Assess. la Tabl'a regia Antoniu Stoic'a tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., e) dela D. Assessoru la Tabl'a regia Mateiu Popu de Gridu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., f) dela D. negatiatoriu Danila Moldoveanu tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., g) D. negut. George Moldoveanu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., h) dela D. negut. Iosefu Fülepp tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., i) dela D. negut. Ioanne Bardosi tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., k) dela D. negut. Radu Fogarasi tax'a pre 186⁵/₆ 5 f., l) dela Biserica gr. cat. dln Muresiu Osiorheiu pre an. 186⁵/₆ 5 f. Sum'a 55 f. v. a.

5). Prin Dlu Senatoru si Col. Asoc. in Orescia, Ioanne Balomiri s'a tramesu cá taxe anuali 40 f. si anume: a) dela D. Secr. judicialu Nicolau Barbu pre an. 186⁵/₆ (restéza pre 186⁴/₅) 5 f., b) dela D. Notariu supremu magistratualu Iacobu Orosz tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., c) dela D. propriet. in Cugiru Nicolae Mariuti tax'e pre anii 186⁴/₅ si 186⁵/₆ (restéza pre 186²/₃ si 186³/₄) 10 f., d) dela D. negut. Spiridonu Tatartzi pre an. 186⁵/₆ (restéza pre 186²/₃ si 186³/₄) 5 f., e) dela D. propriet. Nicolae Zacharia tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 f., f) dela D. senatoru Ioanne Balomiri tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. g) dela D. protop. Nicolae Popoviciu tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. sum'a 40 fl. v. a.

6). D. Vicariu in Hatiegu, Petru Popu tramite la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 fl. v. a.

7). Domnii: Dr. Nicolae Stoi'a medicu si Visarionu Romanu proprietariu, ambii din Resinariu, au depusu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. cur. 186⁵/₆ a 5 fl. v. a. laolalta: 10 fl. v. a.

8). D. Dr. Ioane Borcea a depusu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. nou pre an. cur. 186⁵/₆ in suma 5 fl. v. a.

9). D. Teodoru Moldovanu Buesi'a economu in Mediasiu a tramesu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ 5 fl.

10). D. Directoru gimn. in Brasiovu, Gabriele I. Munteanu a tramesu la fondulu Asoc. tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl.

11). prin D. Canonicu secr. metrop. si col. Asoc. in Blasiu Ioane Fekete Negrutiu s'a tramesu la fondulu Asoc. 20 fl. si anume: a) dela D. prof. gimn. Alimpiu Blasianu tax'a de m. ord. pre an. cur. 186⁵/₆ 5 fl. b) dela D. superioru alu monastirei Blasiiului, Tom'a Jeronimu Albani pre an. 186⁵/₆ 5 fl.

NB. (restéza pre anii 186²/₃, 186³/₄, 186⁴/₅ vedi conspectulu membriloru pag. 10 nr. cur. 3).

c) dela D. deregatoriu metrop. Alesandru Neagoie tax'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. d) dela Rvn. D. Canonicu Const. Pappalvi totu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. sum'a 20 fl. v. a.

NB. (Cei 5 fl. intrecatori din list'a tramesa prin D. Dr. Ioane Bobu si publicati in nr. 60 a „Tel. Romanu“ suntu tax'a pe an. 186⁵/₆ pentru Dlu prof. Alesandru Micu).

12) D. Jude singulariu in Teac'a, Iosefu Popu tramite la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pre an. 186⁵/₆ in suma 5 fl.

13). prin D. prot. si col. Asoc. tranne in Clusiu Vasiliu Rosiescu s'a tramesu la fondulu Asoc. 46 fl. v. a. si anume: a) dela D. prot. Ioann Pamfilie pre an. 186⁵/₆ 5 fl. b) dela D. Capelanu

Gregoriu Chif'a pre an. 186⁵/₆ 5 fl. c) dela Il. Sea D. Cons. gub. Elia Macelariu tax'a pre an. 186⁵/₆ si pentru 1 esempl. actele ad. gen. I II III 6 fl. d) dela D. Secretariu gub. Nicolau Barbu pre an. 186⁵/₆ 5 fl. e) dela Il. Sea D. Consiliariu gub. Vasilie Buteanu tax'a restante pre an. 186⁴/₅ 5 fl. f) dela Il. Sea D. Consiliariu Dr. Ioane Majoru restantia pre an. 186³/₄ 5 fl. g) dela D. Secretariu gub. Servianu Popoviciu restantia pre an. 186⁴/₅ 5 fl. h) dela D. Secretariu gub. Ladislau Vajd'a tax'a rest. pre an. 186⁴/₅ 5 fl. i) dela D. prot. si col. Asoc. Vasilie Rosiescu tax'a pre an. cur. 186⁵/₆ 5 fl. Sum'a 46 fl. v. a.

Dela Secretariatulu Asoc. tranne române.

Sabiiu in 25 Augustu n. 1866.

Nr. 11—2

Concursu.

La scol'a populare rom. gr. res. din Comun'a Talmacielu in Scaunulu Sabiiului, se cere unu invatietoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a. cuartiru gratuit, lemne de incalditu, si o gradina de 80 □ stangini.

Pentru acestu postu vocantu, se deschide concursu pâna la 15 Septemvre a. c. st. v.

Dreptu aceea, ori-care doreste, a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite la Scaunulu protopopescu alu Il-le alu Sabiiului, pre lánge petitiune timbrata cu 50 xr. v. a.:

1) Atestatu despre aceea, ca au absolvatu cu purtare buna, si sporiulu de cl. I-a celu putnu gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu in Instiutulu archidiecesanu din Sabiiu. Si, ca este bine procopsitu in tipiculu, si cantarile bisericesci.

2) Atestatu de botezu, su de purtare morala; acestea pana in terminulu de preziftu, spre urmare mai departe, sa se astérna la laudatulu Scaunu Protopresbiteralu.

Talmacielu 5 Augustu 1866.

Efori'a scol'ei populare gr. res. din Talmacielu.

Nr. 8—3

Citatiune edictala.

Alessandru Frid, de religiunea greco-orientala, de prof-siune croitoriu, din Bichisiu in Comitatulu Bichisiului, carele de doi ani si mai bine, cu necredintia au parásitu pre legiuit'a sea Sotia Mari'a nascuta Bacutiu, totu de acolo, prin acést'a se citédia, ca dela datulu mai din josu, in terminu de unu anu si o di, sa se infatisiedie inaintea subsemnatului Consistoriu, cu atát'a mai tare, cáci la din contra, caus'a divortiala pornita in contr'a lui de Sotia sea, se va decide si in absentia densului.

Aradu 7 Iuliu 1866.

Consistoriulu greco-orientalu alu Diecesei Aradului.

N. 10—2

Edictu.

Din partea oficiulu Opidanu Dobr'a in Comitatulu Hunedórei, se face de comunu cunoscutu, cumca in 21 Septemvre a. c. se voru dá urmatórele obiecte opidane pe trei ani dela 1-lea Ianuariu 1867 pâna la finitulu lui Decembre 1869 pe calea licitatiunei publice in arenda, p. c.

a) Dreptulu de crismaritu cu ospatari'a opidana din piati'a Dobrei, ce constá din 1 sala, 8 odái de locuinta, 1 bucataria, 1 camera, 2 grajduri pentru 30 de cai, si 1 sopronu, cu gradina de legumi — cu strigarea 1-a 1600 fl. v. a. pe anu.

b) Doue mori de macinata farina, 1 cu 2 — si 1 cu patru róte, in riulu opidului Dobr'a, — cu strigarea 1-a 966 fl. v. a. pe anu.

c) Vam'a tergului la 4 terguri mari, — si obiectulu de macelaritu, — cu 1-a strigare 400 fl. v. a. pe anu.

d) O fauria cu 2 locuinte, 1 camera si localulu de fauritu — cu strigarea 1-a 70 fl. v. a. pe anu.

e) Trecatura peste apa Muresiu cu 1 brodu, 1 luntrita (cinu), 1 casa cu 2 locuinte si dreptulu crismaritului, — cu strigarea 1-a 50 fl. v. a. pe anu.

f) O casa de locuinta sub nr. 35 in Dobr'a cu 3 locuinte, 1 camera, 1 bucataria, 1 grajdiu, 1 sopronu, si gradina de legumi — cu 1-a strigare 50 fl. v. a. pe anu.

g) O casa de locuinta sub nr. 85 in Dobr'a cu doue odái de locuitu si 1 bucataria — cu intái'a strigare 36 fl. v. a. pe anu.

Competinti la acésta arendare au sa depuna inainte de inceperea licitatiiei unu Vadium de 10% din pretiulu strigárei — in bani gat'a inaintea comisiunei licitatóre. —

Licitatiunea se va tinea in cancelari'a opidana Dobr'a, unde se potu vedé conditiunile licitatiunei, si contractele de arenda.

Dobr'a in 12 Augustu 1866.

Dela oficiulu opidanu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 12/24 Augustu 1866.

Metalicele 5%	62 15	Actiile de creditu	148 70
Imprumutulu nat. 5%	66 50	Argintulu	128
Actiile de banca	728	Galbinulu	6 14